

IPCEI konferencia – IPCEI now and tomorrow – The future of European cooperation in key technologies – celebrating the launch of IPCEI Hydrogen – 2020. december 17.

Vezetői összefoglaló:

BE, BG, CZ, DK, DE, EE, ES, FR, EL, HR, IT, LU, HU, NL, NO, AT, PO, PT, SK, FI, SI, RO aláírták az európai „hidrogén-technológiák és -rendszerek” értéklánc kialakításra vonatkozó kiáltványt („Manifesto”).

Az aláírást követően a hozzászóló tagállamok – IT, CZ, PL, PT, ES, SE, RO, LU – kiemelték, hogy az IPCEI projekteknek fontos szerepe lesz a gazdasági fejlődésben, illetve hangsúlyozták az európai vezető szerep szükségességét.

A tagállamok és az üzletei szféra szereplői áttekintették az eddigi IPCEI projektekkel kapcsolatos tapasztalataikat, és ismertették javaslataikat a következő lehetséges IPCEI projektekhez.

Részletes jelentés:

DE PRES képviselőjében **Peter Altmaier gazdasági és energetikai miniszter** kiemelte, hogy Európa versenyképessége, a klímavédelem és az Európai Zöld Megállapodás szempontjából is fontos szerepet tölt be a hidrogén, a konferencia célja a hidrogén jelentőségének megvilágítása, illetve a hidrogén IPCEI projekt elindítása. Hangsúlyozta, hogy ez egy piacorientált megközelítés, szorosan együttműködnek a magánszektornal annak érdekében, hogy a kezdeti nehézségeken túljusson a piac. A német elnöké alatt a tagállamok vitát folytattak az IPCEI-ről, az iparpolitikai tanácsi következtetésben meghatározták mi jelent európai hozzáadott értéket egy IPCEI esetében. A tagállamok, a Bizottság, az uniós intézmények és a cégek közötti együttműködés szükséges a technológiai vezető szerep, a nemzetközi versenyképesség, az erőforrás hatékonyság és a klíma-barát gyártás eléréséhez. Így védhetjük meg az értéklánccokat és a munkahelyeket, illetve teremthetünk újakat. Az IPCEI-ről folytatott vita során a kiindulópont a részvételre vonatkozó információáramlás, a jogi követelmények és KKV-k bevonása volt. Az új hidrogén IPCEI-ben számos tagállam és, számos vállalat vesz részt, reméli, hogy ez lendületet ad a jövőbeni vitáknak és jó irányt jelent a jövőre nézve és a munka a soron következő elnökségek alatt is folytatódik. A további előrehaladáshoz szükséges a beruházási stratégia és az IPCEI közlemény felülvizsgálata.

COM képviselőjében **Margrethe Vestager alelnök** kijelentette, hogy a hidrogén – az alacsony kibocsátású és elsősorban a zöld hidrogén – integráns része a zöld átmenetnek és a klíma-semlegesség felé vezető útnak. Hangsúlyozta az IPCEI fontosságát, amely alátámasztja a vezető szerep és az együttműködés fontosságát, a piac nem tudja és nem is vállalhatja egyedül a kockázatokat. Üdvözli, hogy sok tagállam aláírta a manifestot. Az IPCEI projektek spill-over hatást válthatnak ki a megszerzett tapasztalatok megosztása révén. Fontos, hogy a teljes értéklánccot lefedjék a projektek. Jelenleg dolgoznak az állami támogatási szabályok felülvizsgálatán, fontos szempontok az átláthatóság és a KKV-k jobb bevonhatósága. Ha egy projekt nem felel meg IPCEI követelményeinek, a tagállamok támogathatják azt más eszközökkel is. A jelenlegi állami támogatási szabályok lehetőséget jelentenek az innovatív projektek támogatására. Továbbá az RRF keretei között is lehet hidrogén projekteket finanszírozni. Ehhez kapcsolódóan iránymutatást készítenek. Az IPCEI projektek a gazdaság helyreállításában és az átmenetben is fontos szerepet játszanak.

COM részéről továbbá **Thierry Breton, belső piacért felelős biztos** elmondta, hogy az iparpolitika esetében fontos a partnerség és az együttműködés, ezt támasztja alá az aláírásra

kerülő manifesto is. A hidrogén szükséges a dekarbonizációhoz. Csökkenteni kell a költségeket, hogy a tiszta hidrogén versenyképes legyen, emiatt fogadta el COM a hidrogén stratégiát és indította el a tiszta hidrogén szövetséget, amelynek már most számos tagja van az értéklánc különböző részeiről. A hidrogén projekteknek fontos szerepe lesz a gazdaság helyreállításában, üdvözölte a manifestot, amely egyértelmű menetrendet határoz meg. Fontos a piaci feltételek fejlesztése, várakozással tekint a további együttműködés elé.

EIB részéről Werner Hoyer elnök úgy vélte, hogy a válságkezelésben fontos szerepe van az IPCEI projekteknek, klímabarát módon kell helyreállítanunk a gazdaságot. Az IPCEI projekt kiváló kezdet az új időszakhoz. A hidrogén szektornak fontos szerepe lesz az átmenetben, amelynek egyik pillére a zöld hidrogén lehet, azonban a technológia fejlődése még szükséges. A bankoknak ebben fontos szerepe lesz. Új piacokat kell teremteni és ösztönözni kell a befektetéseket. Az IPCEI-ben rejlő lehetőségek exponenciális növekedést eredményezhetnek. Készek ezt támogatni, mint az EU klímabankja.

A Hydrogen Europe üdvözli az IPCEI hidrogén projektet, az IPCEI projektek zászlóshajó projektek lesznek a jövőben, készek támogatni a folyamat további előrehaladást.

BE, BG, CZ, DK, DE, EE, ES, FR, EL, HR, IT, LU, HU, NL, NO, AT, PO, PT, SK, FI, SI, RO aláírták az *európai „hidrogén-technológiák és -rendszerek” értéklánc kialakításra vonatkozó kiáltványt („Manifesto”)*.

IT hangsúlyozta, hogy elkötelezett az európai hidrogén piac vezető szerepének megteremtése mellett, a hidrogén kulcsszerepet játszik a dekarbonizációs céljaink elérésében, hosszú távon a zöld hidrogénnek lesz szerepe. Fontos az európai vezető szerep megerősítése.

CZ kiemelte, hogy a hidrogén IPCEI lesz az első, amelyben cseh vállalatok is részt vesznek, már több projektet kiválasztottak. A legnagyobb kihívást a költséghatékonyság, amelyet meg kell oldani, meg kell találni, hogy hol tudnak a kezdeti befektetések pozitív hatásokat kiváltani. Fontos, hogy az alacsony kibocsátású hidrogén termelése előtt is nyitva kell hagyni a lehetőségeket, CZ-nek csak limitált megújuló hidrogén lehetőségei vannak. Az IPCEI projekteknel egyik legfontosabb pont a határon-átnyúló együttműködés. Várakozással tekint a további együttműködés elé.

PL tapasztalataik alapján az IPCEI projektek támogatják az érdekelt felek – tagállamok, vállalatok, kutatók, Bizottság – közötti inkluzív és integráns együttműködést. Megerősítik vezető szerepünket és a versenyképességünket a harmadik országokkal szemben. A hidrogén alkalmazása fontos a klíma-semlegesség elérésében, valamint az energia, ipar és a közlekedési szektorban. Megközelítésük ezért a teljes értéklánra fókuszál. Fontos, hogy az IPCEI összhangban legyen a hidrogénstratégiával, a Tiszta Hidrogén Szövetség céljaival és a nemzeti célkitűzésekkel. Fontos a határon átnyúló együttműködés, hogy a gyártási kapacitásokat növelhessük. Fenn kell tartani a technológia semlegességet, a költséghatékonyságot. Az inkluzivitás érdekében az alacsony kibocsátású projekteknek is lenniük kell az IPCEI-ben. Továbbá fontos, hogy ne állítsunk akadályokat a régió elé. Az IPCEI célja a technológiai szuverenitás megerősítése. Az egész értéklánc versenyképességét meg kell erősíteni.

PT szerint az energia átmenet érdekében egy hatékony és versenyképes energiapiacot kell létrehozni, és támogatni kell a hidrogén piacot, létre kell hozni a támogatási mechanizmusokat, hangsúlyozni kell a megújuló hidrogén szerepét a klímaváltozás elleni küzdelemben. Folytatni kell a vitát a hidrogén témakörében, különös tekintettel a támogatási mechanizmusokra, beleértve a határon-átnyúló támogatásokat is. A határon-átívelő partnerségek kulcsfontosságúak a céljaink eléréséhez. A hidrogén, különös tekintettel a zöld hidrogén,

kulcsfontosságú a Zöld Megállapodás céljainak eléréséhez, napirenden fogják tartani a kérdést. Magas szintű konferenciát terveznek a hidrogénről áprilisban. Üdvözli COM javaslatát a TENE-rendelet felülvizsgálatára vonatkozóan, fontos előrelépés, céljuk, hogy általános megközelítést érjenek el az elnökségük alatt.

SE szerint az IPCEI jó lehetőséget jelent a piaci elégtelenségek leküzdésére és az együttműködés előmozdítására. Várakozással tekint a hidrogén technológia megerősítés és a fenntartható társadalom irányába történő átmenet elé. Számos vállalat érdeklődik az hidrogén IPCEI iránt.

ES üdvözli a manifestot, nagyon fontos kezdeményezés a dekarbonizációs célok elérése felé. A megújuló hidrogén a legmegfelelőbb megoldás a klímasemlegesség eléréséhez, nem szabad más technológiákra fordítanunk a forrásokat. A zöld hidrogénnek kell prioritást jelentenie, csak az lehet IPCEI projekt, ami megújuló alapú hidrogén projekt. Globális vezető szerepet kell EU-nak játszania.

RO üdvözli a manifestot, és az átlátható folyamatokat. A hidrogén IPCEI lehetőséget jelent a hidrogén gazdaság alapjainak megteremtésére.

LU elmondta, hogy egy fenntarthatóbb gazdaság irányába kell elmozdulnunk, további versenyképes kereteket kell teremtenünk a vállalatok számára, olyan stratégiai megközelítésre van szükség, ami lehetővé teszi Európa technológiai vezető szerepét. A hidrogén IPCEI megfelel a várakozásoknak. A hidrogén gazdaság lehetőségét meg kell ragadni. A jövőbeni hidrogén technológiáknak fontos szerepe lesz a dekarbonizált gazdaság megteremtésében. Az IPCEI az európai együttműködés példája. LU most véglegesíti a hidrogén stratégiáját, LU és vállalataik készek az együttműködésre.

Összefoglaló az eddigi IPCEI projektekről

Mikroelektronikai IPCEI

Jens Fabrowsky (BOSH) a mikroelektronika kulcsfontosságú az IPCEI-k szempontjából, a mikroelektronika az alapja a technológiai innovációknak, hozzájárul a globális versenyképességhez. Az első mikroelektronika IPCEI sikeres volt, az erős európai iparpolitikai egyik példája. Fontos, hogy a mikroelektronika megmutathassa innovatív erejét. Az IPCEI-k fontos szerepet játszanak az egyes szektorok iparosításában.

Akkumulátorok IPCEI (nyár)

Christian Schubert (Corporate Governance Relations) elmondta, hogy a BASF vegyipari vállalat egyik fő katódaktív anyag ellátója az autópárnak, az anyagok kémiai összetételének kiegyensúlyozásával és a gyártási folyamatok optimalizálásával céljuk, hogy 2025-ig megkétszerezék az akkumulátorok élettartamát, megfelezzék a méretüket és csökkentsék a töltési időt. A cég az USA-ban és Ázsiában is komoly jelenléttel rendelkezik. Az IPCEI projekt sikerének kulcsa a szoros együttműködés és az interakció a kormányzatokkal. Megítélésük szerint az IPCEI egy versenyképes iparpolitikai eszköz, amely felgyorsítja az innovációt, átlépve az állami támogatások határait, megerősíti a technológia szuverenitást az új technológiák fejlesztésének támogatásával, biztosítja az egyenlő versenyfeltételeket, munkahelyeket teremt a jövőorientált piacokon, növeli az európai értékláncok ellenálló képességét. Az IPCEI modellt három ponton lehetne fejleszteni: 1. konzisztens szabályok a finanszírozási hiány és a támogatási összeg kiszámítására a finanszírozási hiány megszüntetése érdekében; 2. az IPCEI projektek felgyorsítása érdekében azonnali projekt kezdés saját

kockázatra miután a projekt portfóliót benyújtották a tagállam kormányának, mivel például Németországban csak a teljes összeg kifizetését követően lehet megkezdeni a projektet 3. hatékony jelentéstétel és projekt ellenőrzés.

Akkumulátorok IPCEI (ősz)

IT szerint az energia átmenetben fontos szerepet játszanak az akkumulátorok, a közelmúltban létre hozták az Olasz Akkumulátor Szövetséget. Az Akkumulátorok IPCEI (ősz)-ben 12 olasz vállalkozás és két kutatási intézmény vesz részt. A résztvevő cégek az akkumulátorok kémiai összetételére, a közlekedési célú felhasználásra, illetve a körforgásosságra és az újrafelhasználásra fókuszálnak. Reméli, hogy a projekt hozzájárul az EU versenyképességének és globális szerepének megerősítéséhez.

Eduard Arms (Manz alelnök) ismertette a jövő Lítium Akkumulátor gyára elnevezésű az IPCEI projektjüket. Jelenleg COM jóváhagyására várnak, de saját kockázatra megkezdhetik a projektet.

A következő lehetséges IPCEI projektek áttekintése

Mikroelektronikai és félvezető technológiák IPCEI

AT hangsúlyozta az IPCEI-k jelentőségét, azok támogatják az EU versenyképességét globális szinten. Biztosítani kell az egyenlő versenyfeltételeket, megfelelő eszközökre van szükség Európa újraiparosításához, modern digitalizált ipart kell megteremteni. Üdvözli, hogy az IPCEI elérte a megfelelő szintű politikai prioritást. Azonban további fejlesztésekre van szükség a korábbi tapasztalatok alapján, amelyek két pontot emelt ki: 1. fontos a gyorsaság az innováció piaci bevezetése során; 2. különböző finanszírozási lehetőségek kihasználása, tagállami és uniós finanszírozási lehetőségek kihasználása az IPCEI támogatására. Támogatják egy új mikroelektronikai IPCEI létrehozását, számos pályázatot kaptak már.

Kurt Sievers (NXP- CEO) hangsúlyozta a mikroelektronika ipar fontosságát, Európa lemaradását be kell hozni az USA-val szemben, kihasználva jelenlegi piaci lehetőségeket. Az új IPCEI-nek a többek között a következő szegmensekre kell koncentrálni a 6G infrastruktúra, mobilitási infrastruktúra, kiberbiztonság. További kutatás–fejlesztés is szükséges ezen a területen.

Ipari felhő IPCEI

Sebastian Ritz (German Edge Cloud) kiemelte, hogy a cégük az ipar felhőre fókuszál, jelenleg folyamatban van ipar digitalizációja, az ipari felhő területén még van lehetősége Európának versenyelőnybe kerülni Kínával szemben. Ez egy nagyon érzékeny piac, a lehetőségek mellett számos kihívás is van, létre kell hozni a szükséges alkalmazásokat is, további innovációra is szükség van, fejleszteni kell az infrastruktúrát.

FR hozzászólásában röviden kitért a hidrogén IPCEI-re is, álláspontja szerint az fontos lépés az ipari szuverenitás és a zéró kibocsátású ipar irányába. Hangsúlyozta a zöld hidrogén szerepét, amely álláspontja szerint nem csak hosszú távon válhat versenyképessé, kezdetben az ipari folyamatokban, majd a mobilitás és később a villamosenergia tárolás területén is megjelenhet a piacon. Reméli, hogy a jövőben további tagállamok is csatlakoznak a manifestóhoz.

Az ipari felhő tekintetében hangsúlyozta, hogy infrastruktúrát meg kell erősíteni, van nemzeti stratégiájuk, azonban európai stratégia is szükséges; csak így lehetünk versenyképesek az

USA-val és Kínával szemben, új IPCEI kell ezen a területen. A versenyképességhez az EU-nak vezető szerepet kell betöltenie a mesterséges intelligencia, az ipari felhő és a hidrogén területén.

Készítette: Zombory Szilvia Európai Unió Főosztály

Jóváhagyta: Dr. Kaderják Péter államtitkár